

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๘๕๑๓

ที่ กษ ๐๙๐๒/ ว ๗/๒๖ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน ลนค./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ - ๘/สชช./กตบ./กพร./สนก./กปร./กกย./กวม. และ กศก.

สวส. ส่งคำขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อขอประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นของ นางสาวปิยะนุช มุสิกพงศ์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ (ตล.๒๗๙๓) กลุ่มวิจัย ศวส.ตรัง สวส. ขอเข้ารับ การประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่และ ส่วนราชการเดิม ซึ่งกรมฯ ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์ จะทักท้วงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปรัชญา วงษา)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความดีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง การพัฒนาลูกผสมรองเท้านารีเหลืองกระบี่ เหลืองตรง ขาวสตูล และเหลืองปราจีน

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๑-๒๔-๕๕-๐๓-๐๑-๐๐-๐๓-๕๕

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ.ที่ดำเนินการ) พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สัดส่วนของผลงาน

ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วน ขอผลงาน	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวปิยะนุช มุสิกพงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๗๐%	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางชญานุช ตริพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๑๐%	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสุมาลี ศรีแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางศุภลักษณ์ อริยภูชัย ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. ว่าที่ ร.ต. อรรถพล รุกขพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๖. นางสุภาภรณ์ สาชาติ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิชาการ สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

การพัฒนาพันธุ์กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี เพื่อคัดเลือกสายต้นกล้วยไม้รองเท้านารีที่มีศักยภาพ สำหรับใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ที่เหมาะสมในการสร้างกล้วยไม้ลูกผสมรองเท้านารีในพื้นที่ภาคใต้ในการผลิตเชิงการค้า ดำเนินการวิจัย ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยงานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนากล้วยไม้สกุลรองเท้านารีเพื่อการค้า ระยะที่ ๒ สำหรับระยะที่ผ่านมาได้มีการรวบรวม และคัดเลือกต้นพ่อแม่พันธุ์ที่ใช้สำหรับพัฒนาพันธุ์ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓ และผ่านผสมดอกกล้วยไม้ รองเท้านารี จำนวน ๔ พันธุ์ คือ เหลืองกระบี่ เหลืองตรง ขาวสตูล และเหลืองปราจีน แล้วนำฝักที่ได้ไปเพาะ เมล็ดในสภาพปลอดเชื้อ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓ ส่วนงานวิจัยนี้ เป็นการต่อยอดงานวิจัยที่ผ่านมา โดยนำต้นกล้วยไม้รองเท้านารีที่ผ่านจากการเพาะเมล็ดในสภาพปลอดเชื้อ แล้วดำเนินการย้ายต้นกล้าออกจากขวด ดูแลรักษาต้นกล้วยไม้รองเท้านารี จนมีการออกดอก ในการคัดเลือกลูกผสมที่มีศักยภาพ มีการกำหนด หลักเกณฑ์การคัดเลือก จำนวน ๓ ลักษณะ คือ ๑) การเจริญเติบโตดี โดยมีการแตกหน่อใหม่ มากกว่า ๒ หน่อ/ปี และมีความสมบูรณ์ ๒) ออกดอกสม่ำเสมอทุกปี โดยคัดเลือกต้นที่มีประวัติให้ผลผลิตสม่ำเสมอทุกปี และ ๓) ดอกมีขนาดใหญ่ ต้องมีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับขนาดดอกทั่วไปตามลักษณะประจำพันธุ์ พบว่า จากจำนวน ๒๑ คู่ผสม ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๑ สายต้น ได้คัดเลือกกล้วยไม้รองเท้านารีลูกผสมที่มีศักยภาพ จำนวน ๓ คู่ผสม คือ ๑) เหลืองกระบี่ (KB.๖๕)×เหลืองกระบี่ (KB.๒๔) N๑๐ มีการเจริญเติบโตดี มีจำนวนต้น ๑๑ ต้น/กระถาง ออกดอกทุกปีและสามารถออกดอกก่อนฤดู โดยเริ่มออกดอกช่วงพฤศจิกายน-ธันวาคม (ฤดูปกติเดือนมีนาคม-มิถุนายน) ดอกมีขนาดใหญ่ เท่ากับ ๔.๙x๖.๙ เซนติเมตร ๒) เหลืองปราจีน (K.๐๓๙)×เหลืองปราจีน (K.๐๕๖) Q๕๙ มีการเจริญเติบโตดี มีจำนวนต้น ๓ ต้น/กระถาง ออกดอกทุกปี ซึ่งดอก จะทยอยออกตั้งแต่เดือนธันวาคม - สิงหาคม ดอกมีขนาดใหญ่ เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด เท่ากับ ๖.๒x๕.๕ เซนติเมตร กลีบดอกสีขาว มีจุดประขนาดใหญ่กระจายบริเวณกลีบดอก และ ๓) ขาวสตูล (A_๓B_๖-๑๑)× เหลืองปราจีน (K.๐๕๖) U๐๘ มีการเจริญเติบโตดี มีจำนวนต้น ๒ ต้น/กระถาง ออกดอกทุกปี ดอกมีขนาดใหญ่ เมื่อดอกบานเต็มที่มีขนาด เท่ากับ ๖.๓x๔.๙ เซนติเมตร กลีบดอกหนา รูปร่างคล้ายเหลืองปราจีน มีจุดประใหญ่กว่า ดอกของขาวสตูลเล็กน้อย ซึ่งเหมาะสำหรับการส่งเสริมให้มีการทดแทนพันธุ์ดั้งเดิม หรือใช้เป็นพันธุ์กรรม กล้วยไม้สำหรับใช้ในการปรับปรุงพันธุ์แก่เกษตรกรผู้ผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีเชิงการค้า

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง การทดสอบพันธุ์กล้วยไข่ที่กลายพันธุ์จากการฉายรังสีในศูนย์วิจัยฯ ที่เป็นแหล่งปลูกต่างๆ

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๑-๔๔-๕๙-๐๑-๐๑-๐๐-๐๒-๖๑

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ.ที่ดำเนินการ) พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

สัดส่วนของผลงาน

ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวปิยะนุช มุสิกพงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๗๕%	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางชฎานุช ตรีพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๑๐%	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสุมาลี ศรีแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางศุภลักษณ์ อริยภูษัย ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. ว่าที่ ร.ต. อรรถพล รุกขพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

การเปรียบเทียบพันธุ์กล้วยไข่ที่ผ่านการฉายรังสี เพื่อพัฒนาพันธุ์กล้วยไข่ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจ ให้ได้พันธุ์ใหม่ที่มีลักษณะดี สามารถเพิ่มศักยภาพการผลิต และคุณภาพของผลผลิตสำหรับการส่งออก ดำเนินการ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ วางแผนการทดลองแบบสุ่มบล็อกสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design) จำนวน ๓ ซ้ำ ๖ กรรมวิธี ประกอบด้วย ๕ สายต้น คือ KM ๒๒-๕, KM๙-๒๐, KM๒๒-๒๗, KM๓๐-๑๑ และ KM ๘-๒๒ โดยมีการเปรียบเทียบด้วยกล้วยไข่กำแพงเพชร ซึ่งเป็นพันธุ์การค้า พบว่า กล้วยไข่สายต้น KM ๒๒-๒๗ มีแนวโน้มด้านการเจริญเติบโตที่ดี โดยมีลักษณะลำต้นเตี้ยช่วยในการลดการหักล้มของลำต้นจากลมพายุฤดูร้อนได้ จากการประเมินความสูงลำต้น ในช่วงให้ผลผลิต เป็นช่วงที่ต้นกล้วยไข่มีขนาดความสูงของลำต้นมากที่สุด เท่ากับ ๒๔๓.๓ เซนติเมตร ขนาดเส้นรอบวงลำต้น เท่ากับ ๕๓.๐ เซนติเมตร จำนวนใบเฉลี่ยต่อต้น เท่ากับ ๒๕.๐ ใบ และขนาดทรงพุ่มของลำต้นเท่ากับ ๓๔๔.๐ เซนติเมตร และมีจำนวนหน่อใหม่เฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙ หน่อ สำหรับผลผลิต พบว่า กล้วยไข่สายต้น KM ๒๒-๒๗ สามารถให้ผลผลิตมากที่สุด โดยในปีที่ ๑ (๒๕๖๒) และปีที่ ๒ (๒๕๖๓) มีปริมาณผลผลิต เท่ากับ ๔,๐๕๐.๗ และ ๔,๒๔๘.๐ กิโลกรัม/ไร่ ตามลำดับ ในขณะที่กล้วยไข่กำแพงเพชร มีปริมาณผลผลิต เท่ากับ ๓,๙๘๙.๐ กิโลกรัม/ไร่ นอกจากนี้ กล้วยไข่สายต้น KM ๒๒-๒๗ มีคุณภาพผลผลิตที่ดี ซึ่งมีน้ำหนักเครือ/ต้น จำนวนหวี/เครือ น้ำหนักหวี/เครือ น้ำหนักผล/หวี ขนาดกว้างผล และยาวผลมากที่สุด เท่ากับ ๑๐.๖ กิโลกรัม ๗.๐ หวี ๑.๔ กิโลกรัม ๗๔.๓ กรัม ๓.๕ และ ๑๐.๗ เซนติเมตร ตามลำดับ ขณะเดียวกัน ดำเนินการประเมินความพึงพอใจคุณภาพผลผลิตของกล้วยไข่จากผู้ชิม จำนวน ๒๐ คน พบว่า กล้วยไข่สายต้น KM ๒๒-๒๗ ได้รับความพึงพอใจจากผู้ชิมมากที่สุด นอกจากนี้ ดำเนินการประเมินต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการให้คำแนะนำแก่เกษตรกรผู้ผลิกล้วยไข่เชิงการค้าในพื้นที่ภาคใต้ พบว่า กล้วยไข่สายต้น KM ๒๒-๒๗ เมื่อปลูกเชิงเดี่ยว พื้นที่ ๑ ไร่ โดยใช้ระยะปลูก ๒x๒ เมตร สามารถสร้างกำไรสุทธิได้มากที่สุด เมื่อเทียบกับกล้วยไข่กำแพงเพชร ซึ่งเป็นพันธุ์การค้า และกรรมวิธีอื่นๆ โดยกล้วยไข่สายต้น KM ๒๒-๒๗ มีกำไรสุทธิในปีที่ ๑ (๒๕๖๒) และปีที่ ๒ (๒๕๖๓) เท่ากับ ๑๕,๖๗๗ และ ๒๖,๓๐๔ บาท/ไร่ ตามลำดับ ขณะที่กล้วยไข่กำแพงเพชร กำไรสุทธิในปีที่ ๑ (๒๕๖๒) และปีที่ ๒ (๒๕๖๓) เท่ากับ ๑๖,๗๑๑ และ ๒๔,๒๓๒ บาท/ไร่ ตามลำดับ

ผลงานลำดับที่ ๓

เรื่อง สำรวจและศึกษาข้อมูลด้านพฤกษศาสตร์ของกาแฟพันธุ์ดั้งเดิมในพื้นที่ภาคใต้

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๑-๑๕๗-๖๑-๐๑-๐๔-๐๐-๐๑-๖๔

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ.ที่ดำเนินการ) ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สัดส่วนของผลงาน

ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวปิยะนุช มุสิกพงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๗๐%	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางชญานุช ตรีพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสุมาลี ศรีแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางศุภลักษณ์ อริยภูชัย ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. ว่าที่ ร.ต. อรรถพล รุกขพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๖. นายฉัตรชัย กิตติไพศาล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ (นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ) สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง
๗. นายทรงเมธ สังข์น้อย ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา จังหวัดสงขลา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา ปฏิบัติงานที่ กลุ่มวิจัยก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร กองวิจัยพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่และการจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร	๕%	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

ศึกษากาแพพันธ์ดั้งเดิมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง เพื่อคัดเลือกต้นที่มีลักษณะดี และศึกษาลักษณะความใกล้ชิดทางพันธุกรรมของกาแพโรบัสตาในพื้นที่ภาคใต้ ดำเนินการวิจัย ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยการสำรวจและรวบรวมแหล่งกระจายพันธุ์กาแพโรบัสตาในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งเป็นแหล่งปลูกกาแพเชิงการค้าในอดีต แบ่งเป็น ๒ โซน คือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา และยะลา และฝั่งตะวันตก ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ สตูล และตรัง จำนวนทั้งสิ้น ๒๐ แหล่ง ดำเนินการเก็บข้อมูลทางพฤกษศาสตร์ ลักษณะเด่น และวิเคราะห์ความใกล้ชิดของพันธุกรรม จากการสำรวจและรวบรวมกาแพพันธุ์ดั้งเดิม พบว่า กาแพโรบัสตาในพื้นที่ภาคใต้ มีอายุตั้งแต่ ๔๙-๑๒๐ ปี โดยจังหวัดสงขลา ในพื้นที่อำเภอนาทวี จำนวน ๔ แหล่ง มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ๘๐ ๑๐๒ และ ๑๐๕ ปี และพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อย จำนวน ๕ แหล่ง มีอายุตั้งแต่ ๕๐ ๘๐ ๑๐๐ และ ๑๒๐ ปี และจังหวัดยะลา พื้นที่อำเภอธารโต จำนวน ๑ แหล่ง มีอายุ ๗๐ ปี จังหวัดกระบี่ ในพื้นที่อำเภอลำทับ จำนวน ๕ แหล่ง มีอายุ ๔๙ ปี จังหวัดตรัง พื้นที่อำเภอนาโยง จำนวน ๑ แหล่ง อายุ ๖๐ ปี และจังหวัดสตูล พื้นที่อำเภอควนโดน จำนวน ๒ แหล่ง มีอายุตั้งแต่ ๗๐ และ ๘๐ ปี และพื้นที่อำเภอควนกาหลง จำนวน ๒ แหล่ง มีอายุ ๘๐ และ ๙๕ ปี หลังจากนั้น ดำเนินการบันทึกลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกาแพแต่ละแหล่ง เพื่อทำการ คัดเลือกกาแพที่มีลักษณะดี ซึ่งต้องมีข้อดี ความยาวข้อไม่เกิน ๘ เซนติเมตร จำนวนผลต่อข้อมาก และขนาดผลใหญ่ สามารถคัดเลือกได้ ๒ ตัวอย่าง ดังนี้ ๑) NSK๓ ในพื้นที่อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มีอายุ ๑๐๒ ปี ลักษณะเด่น คือ มีจำนวนข้อ/กิ่งมาก ความยาวข้อสั้น จำนวนผล/ข้อ และขนาดผลใหญ่ เท่ากับ ๑๑.๓ ข้อ/กิ่ง, ๕.๔ เซนติเมตร, ๑๖.๙ ผล/ข้อ, ๑.๙ และ ๒.๓ เซนติเมตร ตามลำดับ และ ๒) ST๓ ในพื้นที่อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล มีอายุ ๙๕ ปี ลักษณะเด่น คือ มีจำนวนข้อ/กิ่งมาก ความยาวข้อสั้น และจำนวนผล/ข้อมาก เท่ากับ ๑๑.๓ กิ่ง/ข้อ, ๖.๘ เซนติเมตร และ ๒๙.๐ ผล/ข้อ ตามลำดับ จากการเสียบยอดกาแพพันธุ์ดั้งเดิมเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์ พบว่า พันธุ์ที่มีเปอร์เซ็นต์การรอดชีวิตสูงสุด คือ TR๑ ในพื้นที่อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง เมื่อศึกษาความใกล้ชิดทางพันธุกรรม สามารถแบ่งได้ ๓ กลุ่ม โดยกลุ่มที่ใกล้ชิดกับกาแพพันธุ์ชุมพร ๒ คือ กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วย พันธุ์ SSK๑, SSK๒, SSK๓, SSK๔ (อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา), ST๑, ST๒, ST๓ (อำเภอควนโดน, ควนกาหลง จังหวัดสตูล), TR๑ (จังหวัดตรัง) และ YL๑ (จังหวัดยะลา) สันนิษฐานว่าเป็นกลุ่มแรกๆ ที่นำมาปลูกในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา แล้วมีการกระจายพันธุ์ด้วยเมล็ดทำให้มีพันธุกรรมที่ต่างไปจากเดิม ซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำมาใช้พัฒนาเป็นพืชอัตลักษณ์ประจำจังหวัด หรือนำไปเป็นพันธุกรรมสำหรับการปรับปรุงพันธุ์ต่อไปได้

๒. ข้อเสนอแนวคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การวิจัยและพัฒนาผักพื้นเมืองภาคใต้เพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่

๓. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

๓.๑ เรื่อง การพัฒนาพันธุ์กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ระหว่างวันที่ ๗-๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๓.๒ เรื่อง ศักยภาพการคลุมฝักสะอาดเพื่อการจัดการแมลงศัตรูสะอาด งานประชุมวิชาการนวัตกรรม การเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

๓.๓ เรื่อง การเปรียบเทียบพันธุ์ดาหลาลูกผสม งานประชุมวิชาการนวัตกรรม การเกษตรและ ทรัพยากรธรรมชาติ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

๓.๔ เรื่อง ความหลากหลายและการใช้ประโยชน์ของผักพื้นเมืองภาคใต้ การประชุมวิชาการและการ นำเสนอผลงานชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ครั้งที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ กันยายน ๒๕๖๕

๓.๕ เรื่อง ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกาแพพันธุ์ดั้งเดิมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างของไทย วารสารพืช ศาสตร์สงขลานครินทร์ ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม) ปี ๒๕๖๕

๓.๖ บทความ เรื่อง การสำรวจแหล่งปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ภาคใต้ มีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ ของศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง (https://www.doa.go.th/hc/trang/?page_id=๔๔๔)

๓.๗ เอกสารวิชาการ เรื่อง การพัฒนาลูกผสมรองเท้านารีเหลืองกระบี่ เหลืองตรัง ขาวสตูล และเหลืองปราจีน มีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง (https://www.doa.go.th/hc/trang/?page_id=๔๔๔)

๔. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวปิยะนุช มุสิกพงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ (ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๙๓)
สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน

ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตำแหน่งเลขที่ ๒๗๙๓)
สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง จังหวัดตรัง สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

๑. เรื่อง การวิจัยและพัฒนาผักพื้นเมืองภาคใต้เพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่

๒. หลักการและเหตุผล

ผักพื้นเมือง คือ พรรณไม้พื้นเมืองในท้องถิ่นที่ชาวบ้านนำมาบริโภคเป็นผัก ตามวัฒนธรรมการบริโภคของท้องถิ่นที่ได้มาตามแหล่งธรรมชาติ จากสวน ไร่ หรือชาวบ้านนำมาปลูกไว้ใกล้บ้านเพื่อสะดวกในการนำมาบริโภค บางชนิดอาจมีชื่อเฉพาะตามท้องถิ่น และนำไปประกอบอาหารพื้นเมืองตามกรรมวิธีเฉพาะแต่ละท้องถิ่น การบริโภคผักพื้นเมืองไม่ได้เป็นแค่อาหาร แต่ยังรักษาโรค ซึ่งมีทั้งคุณค่าทางโภชนาการและมีสรรพคุณเป็นยาสมุนไพร (สถาบันการแพทย์แผนไทย, ๒๕๖๒) สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน ตั้งแต่ส่วนลำต้น ใบ ยอด ดอก ผลอ่อน เมล็ด และเหง้า ตามชนิดของผักพื้นเมือง โดยผักพื้นเมืองบางชนิดสามารถบริโภคได้ตลอดทั้งปี บางชนิดบริโภคได้ตามฤดูกาลเท่านั้น เช่น มะเขือพวง (*Solanum torvum* Sw.) สามารถบริโภคตลอดทั้งปี เป็นทั้งอาหารและยา นิยมบริโภคผลอ่อน เป็นเครื่องเคียงกับน้ำพริก หรือนำมาแกง เช่น แกงเขียวหวาน แกงเผ็ด น้ำพริกกะปิ ประโยชน์ทางยา มีรสขม เผื่อนเปรี้ยวเล็กน้อย ช่วยย่อยอาหาร ขับปัสสาวะ ต่ำคั้นเอาน้ำผสมเกลือ หรือทุบจิ้มเกลือ อมเกลือ สำหรับคุณค่าทางโภชนาการ ใน ๑๐๐ กรัม มีคุณค่าทางโภชนาการ ประกอบด้วย โปรตีน ไขมัน และคาร์โบไฮเดรต เท่ากับ ๓.๒๕, ๐.๓๔ และ ๑๒.๒๒ กรัม ตามลำดับ มีแร่ธาตุ ประกอบด้วย แคลเซียม เหล็ก ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม ในปริมาณ ๑๔๐, ๑.๖๐, ๙๐, ๔๑๐ และ ๕๐ มิลลิกรัม ตามลำดับ (กรมวิชาการเกษตร, ๒๕๔๙) โดยคุณค่าทางโภชนาการสารสำคัญ วิตามิน และแร่ธาตุ มีคุณสมบัติเป็นสารต้านอนุมูลอิสระช่วยลดอัตราเสี่ยงของการเกิดมะเร็ง

จากสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ทำให้มีกลุ่มผู้ที่มีความต้องการอาหารที่มีคุณสมบัติเสริมสร้างสุขภาพเพิ่มมากขึ้น จากการศึกษา พบว่า ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะกินอาหารเป็นยามากขึ้น เนื่องจากมีประโยชน์ต่อสุขภาพหลายประการ ได้แก่ ปรับปรุงสุขภาพจิตและร่างกาย การป้องกันโรค และช่วยรักษาโรค สำหรับประเทศไทยมีการผลิตอาหารประเภทฟังก์ชัน จำนวน ๕ คุณสมบัติที่มีการกล่าวอ้างมากที่สุด ได้แก่ ด้านสารต้านอนุมูลอิสระ ร้อยละ ๒๕.๑ ด้านบำรุงสมองและระบบประสาท ร้อยละ ๒๑.๔ ด้านระบบเผาผลาญพลังงาน ร้อยละ ๒๐.๘ ด้านระบบหัวใจและหลอดเลือด ร้อยละ ๒๐.๒ และด้านระบบการย่อยอาหาร ร้อยละ ๑๗.๕ โดยผู้บริโภคให้ความสนใจในส่วนผสมที่มาจากธรรมชาติและมีคุณสมบัติในการปกป้องสุขภาพเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้มีคุณค่าทางโภชนาการแล้ว ยังมีคุณลักษณะเฉพาะที่มีสรรพคุณทางยา เช่น สมุนไพร มีคุณสมบัติที่สามารถช่วยป้องกันและรักษาโรคต่างๆ (สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า, ๒๕๖๕) ถือได้ว่าผักพื้นเมืองที่มีคุณค่าทางโภชนาการเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมอาหารของประเทศ

ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ได้ปลูกอนุรักษผักพื้นเมืองภาคใต้ไว้ ดำเนินการภายใต้โครงการอนุรักษพันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีการสำรวจ รวบรวม และสร้างแปลงอนุรักษพันธุกรรมผักพื้นเมืองต่างๆ ของภาคใต้ เช่น พันธุ์ผักพื้นเมืองที่นิยมบริโภค ผักพื้นเมืองที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์ มาปลูกอนุรักษไว้ภายในศูนย์ฯ และมีการเก็บบันทึกข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ การใช้ประโยชน์เพื่อการบริโภค การวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ แร่ธาตุ วิตามิน และโลหะหนัก แล้วนำผลการวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการมาใช้ในการคัดเลือกเป็นผักพื้นเมืองภาคใต้ที่มีศักยภาพ การนำผักพื้นเมืองที่มีศักยภาพมาพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ในพื้นที่ภาคใต้ โดยมีการศึกษาลักษณะทางด้านพฤกษศาสตร์ การศึกษาระบบปลูก และการขยายผลสู่แปลงเกษตรกรให้มีการปลูกผักพื้นเมืองที่มีศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ เพื่อให้ได้ปริมาณผลผลิตผักพื้นเมืองที่เพียงพอกับความต้องการของตลาดในกลุ่มคนรักสุขภาพที่นิยมบริโภคอาหารเป็นยา หรือกลุ่มผู้บริโภคอาหารฟังก์ชัน ทำให้เกิดประโยชน์ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยผู้ผลิตสามารถมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการผลิตผักพื้นเมืองเพื่อการจำหน่าย ซึ่งการปลูกผักพื้นเมืองปลอดสารเคมีช่วยให้เกษตรกรมีสุขภาพที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันผู้บริโภคได้บริโภคผักพื้นเมืองปลอดสารพิษที่มีคุณค่าทางโภชนาการต่างๆ ช่วยให้ผู้สุขภาพดีขึ้นด้วย

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

การผลิตผักพื้นเมืองเพื่อการจำหน่ายเชิงการค้า มีปริมาณน้อยในตลาด ส่วนใหญ่เป็นการปลูกผักพื้นเมืองริมรั้วเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน ส่วนที่เหลือจากการบริโภคนำมาจำหน่ายเสริมรายได้ ซึ่งปริมาณของผลผลิตผักพื้นเมืองในตลาดพื้นที่ภาคใต้มีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับปริมาณความต้องการของตลาดคนรักสุขภาพ และกลุ่มผู้สูงอายุ ที่มีความต้องการบริโภคผักพื้นเมืองเป็นเครื่องเคียงอาหารปักษ์ใต้ อย่างน้อย ๒ มื้อต่อวัน นอกจากนี้ ร้านอาหารข้างทางปักษ์ใต้ และร้านขนมจีน จำนวนมากที่จำเป็นต้องใช้ผักพื้นเมืองปริมาณมากต่อวัน สำหรับบริการลูกค้าภายในร้าน ดังนั้น ผักพื้นเมืองภาคใต้ควรมีการพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ที่มีศักยภาพจากการคัดเลือก โดยต้องเป็นผักพื้นเมืองที่มีองค์ประกอบ และคุณค่าทางโภชนาการสูง ตลาดมีความต้องการสูง และมีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายในการพัฒนาให้มีการปลูกเชิงการค้าต่อไป

๓.๒ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๒.๑ ผักพื้นเมืองบางชนิดเป็นพืชประจำถิ่น ที่มีการกระจายพันธุ์ในภาคใต้ ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางด้านพฤกษศาสตร์ จึงควรมีการศึกษาลักษณะทางด้านพฤกษศาสตร์

๓.๒.๒ การพัฒนาผักพื้นเมืองเพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ ควรมีการขยายพันธุ์ชนิดผักพื้นเมืองที่มีศักยภาพให้มีปริมาณมาก สำหรับส่งมอบต้นพันธุ์ให้แก่เกษตรกรในการขยายผลสู่แปลงเกษตรกรให้มีการปลูกผักพื้นเมือง เป็นชุมชนต้นแบบผลิตผักพื้นเมืองเชิงการค้า ให้มีปริมาณผลผลิตที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค

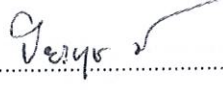
๓.๒.๓ การพัฒนาพืชผักพื้นเมืองภาคใต้ให้เป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ในอนาคต โดยข้อมูลเกี่ยวกับระบบปลูก และการจัดการแปลงที่เหมาะสมสำหรับปลูกผักพื้นเมืองเชิงการค้า มีความจำเป็นต่อการให้คำแนะนำเกษตรกร ดังนั้น ควรมีผลงานวิจัยเบื้องต้นเป็นส่วนสนับสนุนการให้คำแนะนำ

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๔.๑ สามารถพัฒนาผักพื้นเมืองภาคใต้ที่มีศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ให้กับเกษตรกรสามารถ
- ๔.๒ เพิ่มปริมาณผลผลิตผักพื้นเมืองภาคใต้ ให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด
- ๔.๓ เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการผลิตผักพื้นเมืองเพื่อการจำหน่าย โดยมีสุขภาพดีขึ้น และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๕.๑ คัดเลือกพันธุ์ผักพื้นเมืองภาคใต้ เพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ ไม่น้อยกว่า ๕ ชนิด
- ๕.๒ ขยายผลการผลิตผักพื้นเมืองภาคใต้ สู่แปลงเกษตรกร ไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่มต่อปี

(ลงชื่อ) ....

(..นางสาวปิยะนุช มุสิกพงศ์..)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) 18 / ๓.๑. / ๖๖ .....